



## Adroddiad crynodeb i rieni a gofalwyr ar Ysgol Y Rhos

**Dyddiad yr arolygiad: Rhagfyr 2023**

gan Estyn, Estyn, Arolygiaeth Ei Fawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru

# Trosolwg

Mae Ysgol y Rhos yn gymuned ofalgar ac anogol lle mae staff yn meithrin perthnasoedd cadarnhaol â disgyblion yn seiliedig ar barch ar y ddwy ochr. O ganlyniad, dros eu cyfnod yn yr ysgol, mae llawer o ddisgyblion yn gwneud cynnydd cadarn yn eu medrau cymdeithasol a'u hyder. I'r disgyblion hyn, y mae bron pob un ohonynt wedi cael trafferth ag addysg ffurfiol yn y gorffennol, mae hyn yn gynnydd cadarn.

Yn ystod eu cyfnod yn yr ysgol, mae lleiafrif o ddisgyblion yn gwneud cynnydd addas yn eu medrau llythrennedd a rhifedd. Fodd bynnag, at ei gilydd, mae datblygiad medrau disgyblion yn gyfyngedig oherwydd y diffyg cyfleoedd iddynt ddefnyddio'r medrau hyn ar draws y cwricwlwm.

Mae bron pob un o'r disgyblion yn datblygu medrau corfforol buddiol trwy'r ffocws priodol ar chwaraeon a gweithgareddau awyr agored. Mae disgyblion yn mwynhau'r sesiynau hyn ac yn cymryd rhan yn frwdfrydig. Mae hyn hefyd yn cefnogi datblygiad gwydnwch a hunanhyder disgyblion yn gadarnhaol.

Ar hyn o bryd, mae cyfleoedd cyfyngedig i ddisgyblion gyfrannu at benderfyniadau sy'n effeithio ar yr ysgol. Yn ychwanegol, nid yw disgyblion yn datblygu eu medrau arwain yn ddigon da oherwydd y diffyg cyfleoedd sydd ar gael iddynt.

Yn gyffredinol, mae'r ysgol yn darparu cwricwlwm cytbwys, sy'n bodloni gofynion Rheoliadau Safonau Ysgol Annibynnol (Cymru) 2003. Fodd bynnag, mewn ychydig o feysydd y cwricwlwm fel technoleg, addysg bersonol a chymdeithasol (ABCh), addysg rhyw a pherthnasoedd a gyrfaedd, mae'r ddarpariaeth yn gyfyngedig.

Mae athrawon yn cynllunio profiadau sy'n meithrin medrau disgyblion yn eang wrth iddynt symud trwy'r ysgol. Fodd bynnag, nid yw cynllunio yn cysylltu'n ddigon da yn gyson ag anghenion dysgu ychwanegol y disgyblion na thystiolaeth o asesiadau'r ysgol ei hun. O ganlyniad, mewn lleiafrif o wersi, nid yw gweithgareddau'n darparu her na chyfle digonol i adeiladu ar brofiadau a dysgu blaenorol disgyblion. Yn ychwanegol, ceir cyfleoedd cyfyngedig i ddisgyblion gyflawni achrediad o fewn yr ysgol.

Mae athrawon yn cynllunio targedau sy'n cefnogi dysgu mewn meysydd perthnasol sy'n gysylltiedig â'r amcanion mewn cynlluniau datblygu unigol (CDUau) disgyblion neu ddogfennau cyfatebol. Fodd bynnag, mae gweithdrefnau cyfyngedig ar waith i olrhain a monitro cynnydd yn erbyn y targedau hyn, ac o ganlyniad, nid oes darlun clir o'r cynnydd a wna disgyblion dros gyfnod. At ei gilydd, mae'n ddyddiau cynnar iawn o ran datblygu prosesau ar gyfer olrhain, monitro a gwerthuso effaith gwaith yr ysgol o ran y cynnydd a wna disgyblion.

Ers i'r ysgol agor yn 2019, bu newidiadau rheolaidd a sylweddol mewn arweinyddiaeth a staffio yn yr ysgol. Ni chaiff prosesau a gweithdrefnau yn yr ysgol eu hymgorffori'n gyson oherwydd diwygiadau rheolaidd. O ganlyniad, mae hyn yn cyfyngu ar y cynnydd y gall staff ei wneud i wella'r ysgol a chynnydd y disgyblion.

Nid yw'r ysgol yn cydymffurfio'n llawn â Rheoliadau Safonau Ysgol Annibynnol (Cymru) 2003 ac mae'r ysgol wedi gwneud cynnydd cyfyngedig yn erbyn yr argymhellion a adawyd gan arolygwyr yn yr ymweliad diwethaf.

# Argymhellion

- A1 Cydymffurfio'n llawn â Rheoliadau Safonau Ysgol Annibynnol (Cymru) 2003
- A2 Sicrhau bod gwybodaeth am asesiadau, ymddygiad a phresenoldeb yn cael ei defnyddio'n systematig i roi darlun clir o'r cynnydd a wna disgyblion dros gyfnod
- A3 Gwella gweithdrefnau ar gyfer sicrhau ansawdd a chynllunio gwelliant i ganolbwyntio ar gynnydd disgyblion a'r safonau maent yn eu cyflawni
- A4 Cryfhau'r ddarpariaeth ar gyfer addysg bersonol a chymdeithasol, addysg rhyw a pherthnasoedd a gyrfaoedd

## Cydymffurfio â'r rheoliadau ar gyfer cofrestru

Caiff arolygiadau ysgolion annibynnol eu llywodraethu gan Ddeddf Addysg 2002 a rheoliadau cysylltiedig: Rheoliadau Safonau Ysgol Annibynnol (Cymru) 2003. Mae'r rheoliadau hyn yn gofyn i ysgol annibynnol fodloni safon briodol yn y meysydd canlynol:

### Ansawdd yr addysg a ddarperir gan yr ysgol

Nid yw'r ysgol yn bodloni'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon.

Er bod yr ysgol yn bodloni'r rhan fwyaf o'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon, er mwyn cydymffurfio'n llawn â Rheoliadau Safonau Ysgol Annibynnol (Cymru) 2003, dylai'r ysgol:

- Sicrhau bod yr ysgol yn darparu addysg bersonol, gymdeithasol ac iechyd sy'n adlewyrchu nodau ac ethos yr ysgol [1(2)(f)]
- Sicrhau bod athrawon yn dangos dealltwriaeth dda o ddoniau, anghenion a chyraeddiadau blaenorol y disgyblion, a bod y rhain yn cael eu hystyried wrth gynllunio gwersi [1(3)(d)]
- Sicrhau bod fframwaith ar waith i asesu gwaith disgyblion yn rheolaidd ac yn drylwyr a bod gwybodaeth o asesiad o'r fath yn cael ei defnyddio i gynllunio addysgu er mwyn i ddisgyblion allu gwneud cynnydd [1(3)(g)]
- Sicrhau bod gan yr ysgol fframwaith ar waith er mwyn gallu gwerthuso perfformiad disgyblion trwy gyfeirio naill ai at nodau'r ysgol ei hun, fel a ddarperir i rieni ac/neu yn ôl normau cenedlaethol [1(4)]

### Datblygiad ysbrydol, moesol a diwylliannol disgyblion

Nid yw'r ysgol yn bodloni'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon.

Er bod yr ysgol yn bodloni'r rhan fwyaf o'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon, er mwyn cydymffurfio'n llawn â Rheoliadau Safonau Ysgol Annibynnol (Cymru) 2003, dylai'r ysgol:

- Ddarparu gwybodaeth gyffredinol, eang i ddisgyblion am sefydliadau a gwasanaethau cyhoeddus [2(d)]
- Cynorthwyo disgyblion i werthfawrogi eu diwylliannau eu hunain a diwylliannau eraill, mewn ffordd sy'n hyrwyddo goddefgarwch a chytgord rhwng gwahanol draddodiadau diwylliannol [2(e)]

## **Lles, iechyd a diogelwch disgyblion**

Nid yw'r ysgol yn bodloni'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon.

Er bod yr ysgol yn bodloni'r rhan fwyaf o'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon, er mwyn cydymffurfio'n llawn â Rheoliadau Safonau Ysgol Annibynnol (Cymru) 2003, dylai'r ysgol:

- Sicrhau bod yr ysgol wedi paratoi a gweithredu polisi ysgrifenedig yn ymwneud ag iechyd a diogelwch disgyblion ar weithgareddau y tu allan i'r ysgol [3(2)(b)]
- Cadw cofnodion ysgrifenedig o gosbau a osodir ar ddisgyblion am droseddau disgyblu difrifol [3(8)]
- Cynnal cofrestr derbyn a phresenoldeb yn unol â Rheoliadau Addysg (Cofrestru Disgyblion) (Cymru) 2010 [3(9)]

## **Addasrwydd perchnogion a staff**

Mae'r ysgol yn bodloni'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon.

## **Eiddo a llety preswyl mewn ysgolion**

Mae'r ysgol yn bodloni'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon.

## **Darparu gwybodaeth**

Mae'r ysgol yn bodloni'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon.

## **Y modd yr eir i'r afael â chwynion**

Mae'r ysgol yn bodloni'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon.

# **Beth sy'n digwydd nesaf**

Gan nad yw'r ysgol yn bodloni'r safonau sy'n ofynnol ar gyfer cofrestru, bydd Llywodraeth Cymru yn gofyn i'r perchennog gyflwyno cynllun gweithredu o fewn cyfnod amser penodol. Bydd y cynllun hwn yn amlinellu'r camau y bydd yr ysgol yn eu cymryd i fodloni'r safonau, a'r raddfa amser y bydd yn cwblhau pob cam ynddi.

Mae Estyn yn cynghori'r perchennog i ddiwygio'i gynllun datblygu presennol i ddangos pa gamau y mae'r ysgol yn bwriadu eu cymryd i ymateb i'r argymhellion. Dylai hefyd ddsbarthu'r cynllun hwn, neu grynodedb ohono, i'r holl rieni / gofalwyr yn yr ysgol.

# Cyd-destun yr ysgol

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| Enw'r darparwr                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ysgol Y Rhos           |
| Perchennog                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Unique Care Homes Ltd. |
| Awdurdod lleol                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Sir y Fflint           |
| Iaith y darparwr                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Saesneg                |
| Math o ysgol                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Arbennig annibynnol    |
| Darpariaeth breswyl?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Oes                    |
| Nifer y disgyblion ar y gofrestr                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 11                     |
| Disgyblion o oed ysgol statudol                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 11                     |
| Dyddiad arolygiad blaenorol Estyn (os yw'n berthnasol)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                        |
| Dyddiad dechrau'r arolygiad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 04/12/2023             |
| <p>Mae Ysgol y Rhos wedi'i lleoli ar dir dau hen gaban gwyliau mewn ardal wledig rhwng Wrecsam a'r Wyddgrug. Mae'r perchennog, Unique Care Homes Ltd., yn gwmni cyfyngedig preifat, sy'n cynnal pump o gartrefi plant yn Wrecsam a Sir Ddinbych.</p> <p>Mae'r ysgol wedi'i chofrestru ar gyfer 16 o ddisgyblion rhwng 8 ac 16 oed sydd ag anawsterau cymdeithasol, emosiynol ac ymddygiadol. Mae gan lawer o'r plant hanes o fethiannau o ran lleoliad a chael eu gwahardd o ysgolion prif ffrwd.</p> <p>Mae 11 o ddisgyblion ar gofrestr yr ysgol ar hyn o bryd. Mae pob un o'r disgyblion sy'n mynychu'r ysgol yn byw yn y cartrefi plant sy'n eiddo i'r sefydliad ehangach. Caiff tua hanner y plant eu lleoli gan awdurdodau lleol yng Nghymru, yn cynnwys Ynys Môn, Caerdydd, Caerfyrddin a Gwynedd. Caiff tua hanner y plant eu lleoli gan awdurdodau lleol yn Lloegr.</p> <p>Mae'r pennaeth wedi bod yn ei swydd er mis Medi 2023, a dyma'r pedwerydd pennaeth ers i'r ysgol agor ym mis Ionawr 2019. Fe'i cefnogir gan bedwar o athrawon amser llawn, parhaol a chymwys. Dechreuodd dau o'r athrawon hyn ym mis Medi 2023. Mae staff o gartrefi plant y cwmni yn cynorthwyo'r disgyblion yn yr ysgol. Yn ychwanegol, mae'r ysgol yn gweithio ochr yn ochr â dau seicotherapydd celf.</p> |                        |

© Hawlfraint y Goron 2024: Gellir aildefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei aildefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Dyddiad cyhoeddi: 08/02/2024

Sylwer, efallai na fydd y ffotograffau sy'n cael eu dangos yn rhai o'r ysgol sy'n destun yr adroddiad hwn.